

Miljø og energi

1. Energiforbruget

Danmark selvforsynende med energi

Siden 1997 har Danmark været selvforsynende med energi takket være den øgede indvinding af råolie og naturgas fra Nordsøen. I 2004 blev der produceret 56 pct. mere olie og gas end det samlede energiforbrug i Danmark.

Mere vedvarende energi

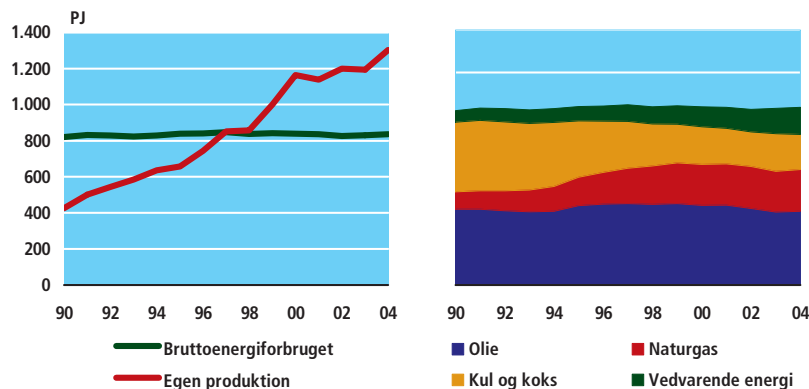
I 2004 blev der brugt 7 pct. mindre kul og koks end i 2003. Forbruget af naturgas steg 3 pct. fra 2003 til 2004, mens forbruget af vedvarende energi nu udgør 15 pct. af det samlede bruttoenergiforbrug. Vedvarende energi spiller en særlig rolle i miljøsammenhæng, idet stigende anvendelse af vedvarende energi medfører reduceret kuldioxidudledning, når fossile brændsler som kul og olie erstattes. Vedvarende energi er dels kuldioxidfrie energiformer som fx vindkraft og solvarme, dels kuldioxidneutrale brændsler som fx halm og træ, der under væksten optager kuldioxid fra atmosfæren, og derefter afgiver kuldioxiden igen ved afbrændingen.

Energiforbruget konstant de seneste år

Bruttoenergiforbruget er forbruget af olie, naturgas, kul og vedvarende energi m.v. Ved opgørelse af bruttoenergiforbruget korrigeres for import og eksport af elektricitet. Det samlede bruttoenergiforbrug har de senere år været konstant, men brændselsammensætningen har ændret sig markant, idet der har været et stigende forbrug af naturgas og vedvarende energi på bekostning af kul. Danmarks forbrug af kul og koks afhænger bl.a. af hvor meget el, der eksporteres. I 2004 faldt eksporten til af el til Norge og Sverige og derfor faldt forbruget af kul og koks.

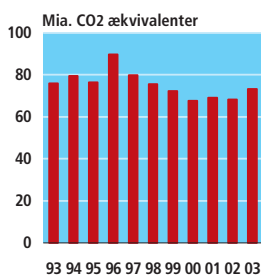
Figur 1

Bruttoenergiforbruget

2. Luftforureningen

Figur 2
Udslip af drivhusgasser

Drivhusgasser

Luften og miljøet udsættes for en væsentlig menneskeskabt påvirkning gennem afbrændingen af fossile brændsler, der medfører udledning af en række drivhusgasser, såsom kuldioxid (CO₂), lattergas (N₂O), metan (CH₄) samt CFC-gasser. Af disse stoffer er kuldioxid langt det vigtigste. Drivhusgasser er ikke direkte sundhedsskadelige for mennesker, men i øgede mængder antages de at kunne bidrage til en stigende global gennemsnitstemperatur, som i sidste ende kan ændre det globale klima.

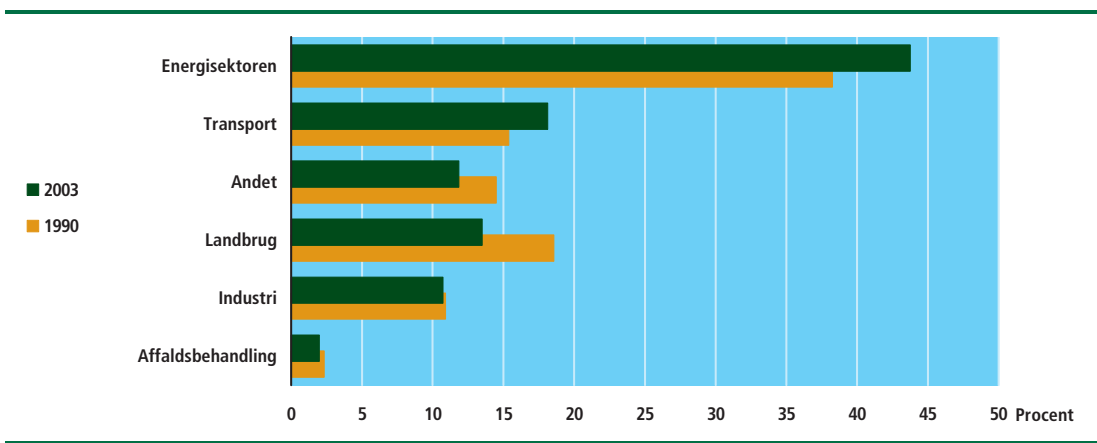
Udslippet af drivhusgasser faldet siden 1996

Danmarks udslip af kuldioxid varierer over årene, hvilket for en stor del skyldes nettoeksporten af elektricitet. De år, hvor Danmark har en stor eksport af elektricitet, stiger kuldioxidudslippet på grund af den større produktion på kraftværkerne. Reduktion af kuldioxidudslippet fra energiproduktionen er dog opnået ved at udskifte fossilt brændsel, som fx kul, med naturgas og vedvarende energi, samt ved en forøget energieffektivitet. De forskellige drivhusgasser påvirker atmosfæren i varierende grad. Derfor omregnes de til fællesenheden CO₂-ækvivalenter, som udtrykker den vægtede effekt af de forskellige drivhusgasser, omregnet til den mængde kuldioxid, der ville give samme klimapåvirkning (1 kg kuldioxid svarer til 1 enhed CO₂-ækvivalenter). I 1996 var udslippet af drivhusgasser størst og lå på 90 mia. CO₂-ækvivalenter.

Energisektoren står for hovedparten af udslippet

I 2003 stod energisektoren for 44 pct. af det samlede udslip af drivhusgasser målt ved enheden CO₂-ækvivalenter, mod 38 pct. i 1990. Transportsektoren har også stor betydning for størrelsen af kuldioxidudslippet og stod for 18 pct. af det totale udslip i 2003 målt i CO₂-ækvivalenter. For metans (CH₄) vedkommende stammer hovedparten af udslippet fra landbruget og naturen (bl.a. udledning fra drøvtyggende dyr og moser). Lattergasudslippet (N₂O) stammer hovedsageligt fra landbrugets anvendelse af kvælstofgødning. Landbruget bidrog med 14 pct. af drivhusgasudslippet i 2003 målt i CO₂-ækvivalenter.

Figur 3
Udledning af drivhusgasser (CO₂-ækvivalenter) fordelt på sektorer

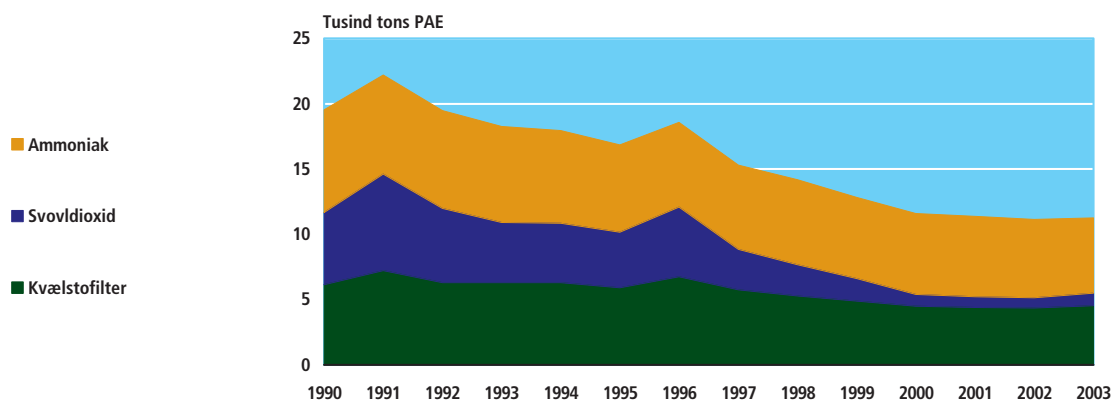

Forsuringen

Miljøet udsættes ligeledes for en væsentlig påvirkning gennem den øgede surhedsgrad i luften. De forsurende stoffer er bl.a. svovldioxid (SO₂), ammoniak (NH₃) og kvælstofilter (NO_x). Forsuring opstår, når udledningen af kvælstof og svovl i form af ammoniak, kvælstofilter og svovldioxid falder ned med nedbøren. Kvælstof og svovl indgår i sure kemiske forbindelser, som bl.a. nedbryder bygninger og skader planter og vandmiljø. Forsuringen opgøres i Potential Acidification Equivalents (PAE), som er en fælles enhed for de forsurende gasser. Denne benyttes, når de enkelte stoffers effekt på miljøet skal sammenlignes.

Figur 4

Forsuring fra danske aktiviteter

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser

Det samlede udslip af de tre stoffer målt i PAE er faldet fra 20 tusinde tons PAE i 1990 til 11 tusinde tons i 2003. Faldet er størst for svovldioxid. De forsurende stoffer stammer primært fra landbrugsproduktionen, energikonverteringen i energisektoren og transportsektoren. I 1990 var landbrugsproduktionen den største bidrager til udslippet med 40 pct. af det samlede udslip fra Danmark. Energisektoren bidrog med 31 pct. og transportsektoren med 15 pct. I 2003 bidrog landbrugsproduktionen med 50 pct. af udslippet. De næststørste bidragsydere var transportsektoren og energisektoren, som hver stod for 17 pct. af udslippet.

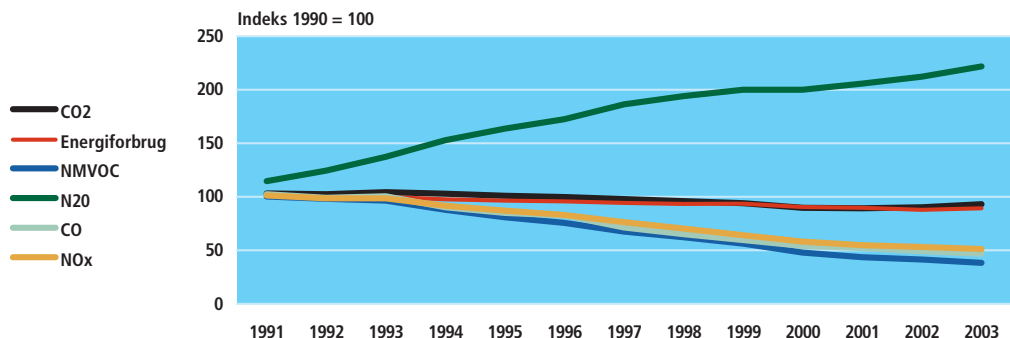
Transportsektorens miljøbelastning

Transporten binder et samfund sammen, men belaster også miljøet. Transport kræver anlæg af veje, jernbaner, havne og lufthavne, hvilket kan føre til en negativ påvirkning af rekreative naturområder. I byområderne kan transporten belaste beboerne med støj, partikler, lattergas, kvælstofoxider, kulilte, svovldioxid, flygtige kulbrinter (NMVOC) mv. Transportsektoren defineres her som den samlede vejtransport, jernbanetransport samt luft- og søtransport i Danmark.

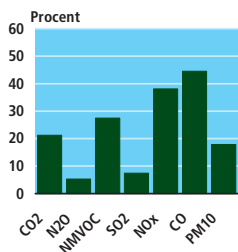
Transportsektoren er blevet mindre miljøbelastende

En måde at opgøre transportsektorens miljøbelastning på er at se, hvordan påvirkningsfaktorerne (udledning af stoffer og energiforbruget i transportsektoren) udvikler sig i forhold til samfundsaktiviteten udtrykt ved bruttonationalproduktet (BNP). Hvis et indeks i figur 5 ligger under 100 over tid, siges der at være tale om en afkoblingseffekt for det tilknyttede stof eller energiforbrug.

Figur 5 Afkoblingsindikatorer for transportsektoren

Figur 6 Transportsektorens andel af samtlige nationale udledninger 2003

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser

I perioden 1990 til 2003 er der sket en betydelig afkobling af væsentlige miljøpåvirkninger fra transportsektoren. For flygtige organiske forbindelser (NMVOC) ses den største afkobling, idet udledningen i 2003 kun var 38 pct. af 1990-niveauet. For udslippet af kuldioxid er der sket en nogenlunde jævn afkobling siden 1997. For lattergas er der derimod en langt kraftigere stigning i udslippet fra transportsektoren end stigningen i den økonomiske vækst (stigning i produktionsresultatet i faste priser).

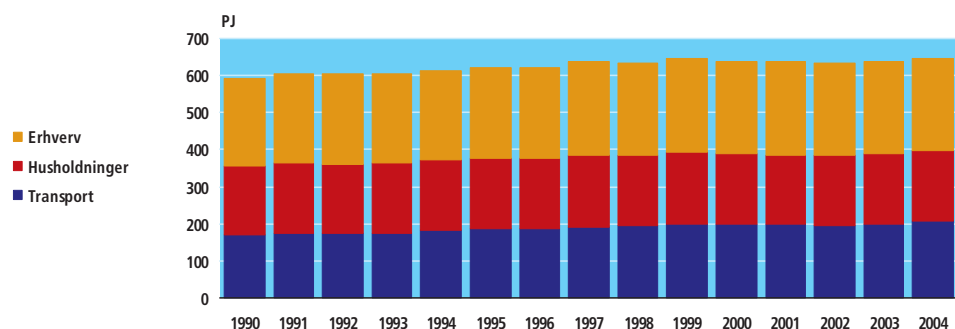
Transportsektoren har størst andel af udledningen af kulilte

Transportsektorens andel af de samlede nationale udledninger i 2003 er størst for kulilte med 45 pct. og mindst for lattergas med 5 pct. Det er vejtransporten, der bidrager mest til udledningen af kulilte. Andelen siger ikke noget om den absolutte udledning i tons eller skadevirkningerne på miljøet.

Transportsektoren har en stigende andel af energiforbruget

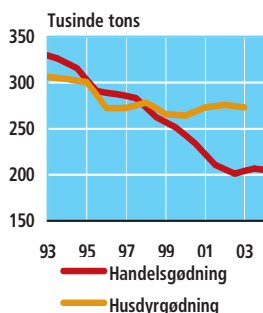
Sammenlignes transportens energiforbrug udtrykt i energienheder med energiforbruget i husholdninger og erhverv i perioden 1990 til 2004 ses, at transportens andel af det samlede energiforbrug er steget svagt, mens erhvervenes og husholdningernes andel har været svagt faldende. Transportens andel er steget fra 29 pct. af det totale energiforbrug i 1990 til 32 pct. i 2004.

Figur 7 Endeligt energiforbrug fordelt efter sektor

3. Landbruget

Figur 8
Forsyning med kvælstof i
husdyr- og handelsgødning
1993-2004

Mindre anvendelse af handelsgødning i landbruget

Landbrugssektorens produktion af animalske og vegetabiliske produkter medfører frembringelse og forbrug af husdyr- og handelsgødning. Derved tilføres jorden kvælstof og fosfor. En del kvælstof og fosfor optages ikke i planterne og udvaskes derfor af jorden. Det fører til udledning af disse stoffer til havet via vandløbene, hvilket bl.a. har medført en uønsket vækst af alger. Som følge af restriktioner i den samlede tilførsel af kvælstof samt en bedre udnyttelse af husdyrgødning har anvendelsen af handelsgødning været dalende. I 2003/04 var der en lille stigning.

Vandmiljøplan II og III

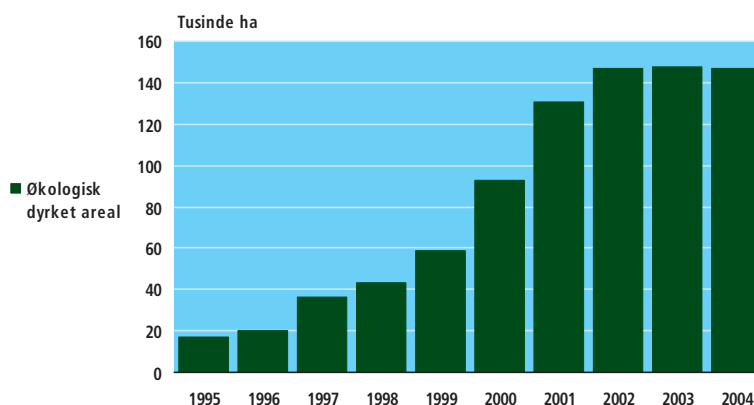
Sigtet med Vandmiljøplan II var at mindske landbrugets udledning af kvælstof. For at mindske udvaskningen af kvælstof ønsker man bl.a. at øge arealerne med vådområder, økologiske jordbrug og efterafgrøder samt at skærpe harmonikravene, dvs. sikre en bedre balance mellem den producerede mængde husdyrgødning og det tilhørende gødningsegnete areal på det enkelte landbrug. Begrænsning af fosforudledningen indgår som et hovedtema i Vandmiljøplan III.

Økologisk landbrug i fremgang

Den del af landbrugsarealet, der drives økologisk, er vokset markant siden 1995. Således blev arealet fordoblet fra 1997 til 1999. Væksten i det økologiske areal har i de senere år været aftagende og udgjorde i 2004 147.000 ha., hvilket svarer til 6 pct. af det samlede landbrugsareal.

Figur 9

Samlet areal på de økologiske brug

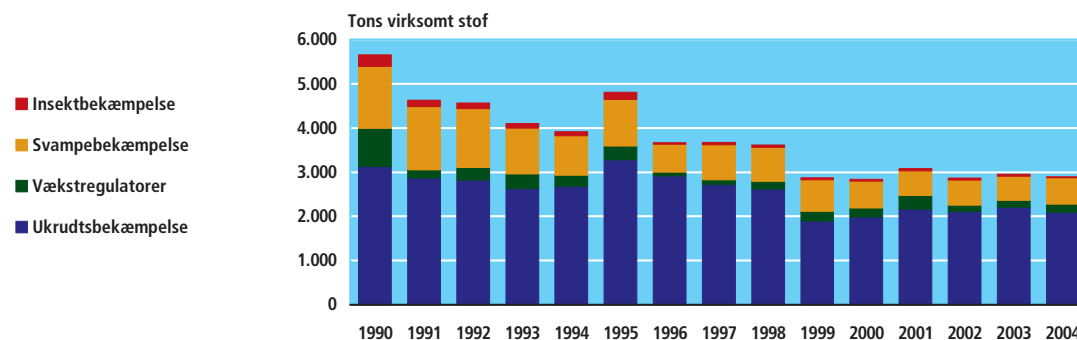

Kilde: Plantedirektoratet

Bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter kan påvirke miljøet

Pesticider er kemiske produkter, der fortrinsvis anvendes i landbruget til bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter. En effektiv bekæmpelse med pesticider af skadedyr og ukrudt i markerne har en indirekte effekt på diversiteten af dyr, som lever af fx bladlus og andre insekter. Pesticiderne opdeles i midler, som beskytter afgrøderne mod ukrudt (herbicer), mod svampesygdomme (fungicer) og mod insekter (insekticer). Desuden findes der midler, som virker stråforkortende (vækstregulatorer). Set over en længere årrække har forbruget af pesticider været faldende.

Figur 10 Udviklingen i salget af pesticider til landbruget

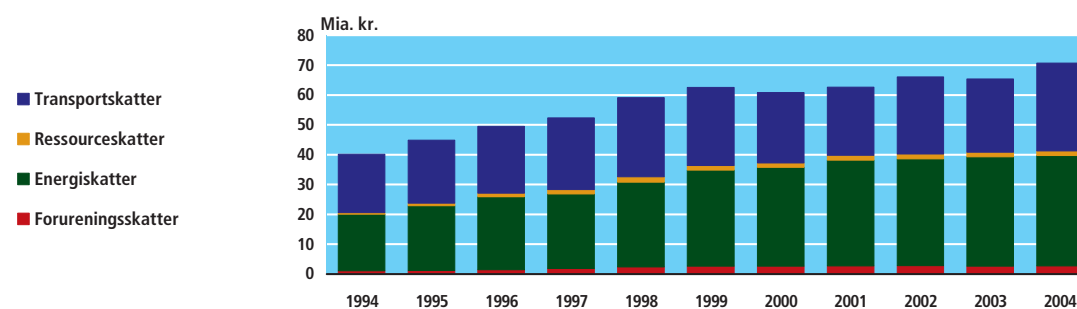
Kilde: Miljøstyrelsen

4. Reaktionen fra den offentlige sektor

Miljøskatter

I den danske miljøpolitik anvendes miljøskatter i et stigende omfang. Miljøskatter inddeles i forureningsskatter, energiskatter, resourceskatter og transportskatter. I 2004 var de samlede indtægter fra miljøskatter 70,6 mia. kr., hvilket svarer til 10 pct. af Danmarks samlede skatter og afgifter. Energiskatterne vejer tungest. I 2004 udgjorde statens indtægter fra energiskatter 37 mia. kr., hvilket svarer til 52,4 pct. af de samlede indtægter fra miljøskatterne. Transportskatterne udgjorde samme år 29,3 mia. kr. eller 41,5 pct. af miljøskatterne. Forureningsskatterne udgjorde 4 pct. og resourceskatterne 2 pct.

Figur 11 Miljøskatter

Energiskatterne omfatter skatter og afgifter på kuldioxid, svovldioxid, elektricitet, naturgas, benzin og visse andre olie- og kulprodukter. Transportskatterne omfatter skatter og afgifter på dæk, ansvarsforsikringer og salg af nummerplader for motor-køretøjer, samt vægtafgift, registreringsafgift og passagerafgifter. Forureningsskatter omfatter skatter og afgifter på CFC-gasser, PVC, phthalater, klorerede opløsningsmidler, vækstfremmere, bekæmpelsesmidler, visse emballageafgifter, NiCd-batterier samt affald og spildevand. Resourceskatter omfatter skatter og afgifter på jagttegn, fiskelicenser, råstofindvinding og -import samt ledningsført vand.

Tabel 357

Luftforurening i byer

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
µg/m ³ svovldioxid										
København	9,0	7,1	4,6	4,4	4,0	3,3	... ¹
Aalborg	4,0	5,0	2,7	2,7	1,8 ¹
Odense	3,8	4,9	2,6	2,2	1,7	1,3	... ¹
µg/m ³ kvælstofdioxid										
København	52,6	44,7	43,0	43,0	47,0	42,0	40,0	47,0	47,0	46,0
Aalborg	37,4	37,6	34,0	34,0	40,0	35,0	35,0	33,0	35,0	35,0
Odense	34,0	34,0	36,0	32,0	33,0	31,0	31,0	37,0	35,0	32,0
Århus	43,0	44,0	46,0	45,0
ng/m ³ bly										
København	26,0	24,8	16,6	16,4	16,6	29,6	23,4 ²	17,5	15,1	10,7
Aalborg	31,4	18,6	13,9	13,0	12,5	...	12,5 ²	10,5	9,9	6,8
Odense	22,3	22,0	15,0	14,5	13,6	13,0	11,3 ²	12,0	19,5	11,4
Århus	8,9 ²	8,5	11,5	7,6
µg/m ³ partikler										
København	61,4	65,3	46,8	45,6	47,2	48,7	34,2 ²	36,0	32,9	32,0
Aalborg	56,1	68,9	53,7	50,7	51,3	...	29,0 ²	31,8	31,2	27,0
Odense	53,3	62,7	61,4	45,5	48,7	44,4	30,9 ²	33,2	36,7	31,0
Århus	31,7 ²	29,6	29,4	23,2

Anm. µg/m³ svarer til milliontedel gram pr. kubikmeter, mens ng/m³ svarer til milliardtedel gram pr. kubikmeter.

¹ Koncentrationen af svovldioxid i luften er så lav, at disse målinger er udgået. ² Fra 2001 ny målemetode.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser. Afdeling for Atmosfærisk Miljø.

[Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/term8](http://www.statistikbanken.dk/term8)

Tabel 358

Råstofindvinding

	1990	1995	2000	2004
tusinde m ³				
Råstofindvinding i alt	33 976	34 211	40 945	39 444
Råstofindvinding på land	28 106	28 558	33 809	32 774
Sand, grus, sten	22 534	21 721	27 587	27 058
Granit	810	662	199	186
Kalk og kridt	2 924	4 049	3 405	3 252
Ler	462	739	788	648
Plastisk ler og bentonit	303	311	313	297
Kvartssand	186	191	479	486
Moler	195	186	227	226
Tør og sphagnum	399	259	247	345
Øvrige råstoffer	292	440	563	276
Indvinding fra Havområder				
Sand, grus, sten, sandfyld mv.	5 870	5 652	7 136	6 670

Kilde: Råstofindvindingen fra havområderne indsamles af Skov- og Naturstyrelsen.

 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort maj 2006.

[Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/rst1](http://www.statistikbanken.dk/rst1)

Tabel 359

Drikkevandsforbrug fordelt efter amter 2003

	Hushold- ninger	Industri, erhverv og institutioner	Jordbrug mv.	Tab mv.	Hele landet
mio. m ³					
Hele landet	250,0	191,6	189,2	28,0	658,9
Københavns Amt ¹	55,8	28,8	0,0	4,3	88,9
Frederiksborg Amt	16,6	5,6	1,0	1,8	25,0
Roskilde Amt	10,3	8,5	0,1	1,2	20,1
Vestsjællands Amt	10,6	18,3	0,2	1,8	30,9
Storstrøms Amt	11,1	7,5	0,7	1,4	20,7
Bornholms Regionskommune	2,7	1,0	0,0	0,1	3,9
Fyns Amt	21,2	16,4	0,4	2,8	40,8
Sønderjyllands Amt	14,9	8,3	25,4	1,8	50,4
Ribe Amt	10,9	13,3	48,6	1,3	74,0
Vejle Amt	13,9	14,5	20,2	2,2	50,9
Ringkøbing Amt	13,8	17,2	57,0	2,1	90,1
Århus Amt	31,8	15,8	4,0	3,3	54,9
Viborg Amt	13,6	9,6	8,1	1,7	33,1
Nordjyllands Amt	23,0	26,7	23,5	2,1	75,3

¹ Københavns Amt omfatter også Københavns og Frederiksberg Kommuner.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort februar 2007

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/vand1

Tabel 360

Drikkevandsforbrug fordelt efter anvendelsesgruppe

	2002	2003	2004
mio. m ³			
Hele landet	645,8	629,9	658,9
Husholdninger	247,7	245,5	250,0
Industri, erhverv og institutioner	215,4	193,3	191,6
Jordbrug mv.	157,6	162,8	189,2
Tab mv.	25,0	28,2	28,0

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort februar 2007.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/vand1

Tabel 361

Afkoblingsindikatorer for transportsektoren

	1995	2000	2003
Indeks 1990 = 100			
CO ₂	101	90	93
Energiforbrug	97	91	89
NMVOC	81	48	38
N ₂ O	164	200	222
CO	85	54	47
NO _x	87	58	51

Anm. Afkoblingsindikatorerne viser udviklingen i udledningen af stoffer fra transportsektoren set i forhold til udviklingen i bruttonationalproduktet (BNP), dvs. hvis indekset er under 100 er BNP vokset hurtigere end stofudledningen.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort maj 2006.

Tabel 362

Salg af pesticider

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
tons						
Salg af pesticidprodukter¹						
Salg i alt	12 445	12 141	12 120	12 090	11 736	11 634
Afskrækningsmidler	84	35	23	30	32	24
Fungicider	1 999	1 757	1 625	1 684	1 744	1 849
Gnavermidler	441	458	625	422	420	380
Herbicider	5 740	5 641	6 368	6 340	6 096	6 330
Insekticider	900	745	672	803	837	686
Jorddesinfektionsmidler	4	2	10	6	5	4
Kombinerede fungicider og insekticider	16	15	12	23	22	9
Midler mod algevækst	1	4	5	3	2	2
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	60	61	54	39	28	33
Midler mod utøj på husdyr mv.	111	134	189	250	106	80
Midler til behandling af træværk	2 657	2 869	1 992	2 234	2 126	1 874
Vækstregulerende midler	432	420	546	256	317	364
Heraf virksomt stof²						
Virksomt stof i alt	3 605	3 551	3 687	3 556	3 553	3 513
Afskrækningsmidler	6	7	4	4	6	3
Fungicider	884	734	654	683	665	720
Gnavermidler	3	6	2	4	3	4
Herbicider	2 059	2 136	2 364	2 369	2 390	2 311
Insekticider	86	77	87	89	92	82
Jorddesinfektionsmidler	4	2	2	5	5	4
Kombinerede fungicider og insekticider	2	4	6	11	12	8
Midler mod algevækst	1	1	1	1	1	1
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	42	42	33	32	28	33
Midler mod utøj på husdyr mv.	1	1	2	2	2	1
Midler til behandling af træværk	261	295	189	197	171	137
Vækstregulerende midler	257	245	337	158	179	209

¹ Et pesticidprodukt består af ét eller flere virksomme stoffer, emulgatorer, klæbestoffer samt inaktive fyldstoffer. ² Den del af produktet, der har den egentlige giftvirkning.

Kilde: Miljøstyrelsen.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/pest2

Tabel 363

Badevandskvalitet

	Målestationer	Acceptabelt badevand	Antal tvivlsomt badevand	Badeforbud
1985	1 374	1 017	288	69
1990	1 370	1 251	70	49
1991	1 338	1 230	70	38
1992	1 307	1 225	54	28
1993	1 282	1 206	55	21
1994	1 288	1 234	33	21
1995	1 301	1 227	54	20
1996	1 299	1 223	57	19
1997	1 310	1 275	18	17
1998	1 307	1 244	45	18
1999	1 307	1 260	30	17
2000	1 295	1 250	28	17
2001	1 279	1 247	17	15
2002	1 275	1 222	38	15
2003	1 269	1 223	30	16
2004	1 256	1 219	23	16
2005	1 249	1 225	10	14

Kilde: Miljøstyrelsen.

Tabel 364

Udslip fra transportsektoren 2003

	CO ₂	NO _x	SO ₂	CO
	—tusinde tons—			
I alt¹	12 785	77	2,2	294
Vejtransport	11 864	65	0,4	273
Jernbane	218	4	0,0	1
Luftfart	138	1	0,0	1
Søtransport	565	9	1,9	20
	—pct.—			
I alt¹	100	100	100	100
Vejtransport	93	83	17	93
Jernbane	2	5	0	0
Luftfart	1	1	0	0
Søtransport	4	11	83	7

¹ Udslip fra militær aktivitet er ikke medtaget.

Kilde: Danmarks miljøundersøgelser.

 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/term6

Tabel 365

Udslip af drivhusgasser¹

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	—mia. GWP—									
I alt	79	76	90	80	76	72	68	69	68	73
Transport	12	12	12	13	13	13	13	13	13	13
Industri og produktion	8	8	8	9	8	9	8	8	8	8
Energisektoren	36	33	45	36	32	29	26	27	27	32
Affaldsbehandling	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Landbrug	12	12	12	11	11	11	11	10	10	10
Andet	10	10	11	10	10	10	9	9	9	9

¹ Kulddioxid, lattergas og metan i CO₂-ækvivalenter.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/luft4

Tabel 366

Udslip af forsurende stoffer¹

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	—tusinde tons PAE—									
I alt	18	17	19	15	14	13	12	11	11	11
Transport	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Industri og produktion	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
Energisektoren	6	5	7	4	3	2	2	1	2	2
Affaldsbehandling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Landbrug	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6
Andet	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

¹ Svovldioxid, kvælstofilter og ammoniak.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/luft5

Tabel 367

Offentlig sektor, miljøudgifter og -indtægter

Opdelt på miljøområde	2000	2002	2004*
	mio. kr.		
Drifts- og kapitaludgifter i alt	23 415	24 515	24 894
Luft og klima	2 315	1 429	795
Spildevand	5 438	5 846	6 693
Affald	7 135	8 078	8 581
Jord og grundvand	752	843	823
Biodiversitet og landskab	2 118	2 511	2 470
Forskning og udvikling	1 541	1 522	1 538
Miljøbistand	1 840	1 949	1 490
Andet ¹	2 276	2 337	2 504
Drifts- og kapitalindtægter i alt²	14 125	15 271	15 701
Luft og klima	11	18	200
Spildevand	5 534	5 765	6 230
Affald	7 242	7 587	7 896
Jord og grundvand	153	102	77
Biodiversitet og landskab	273	901	350
Forskning og udvikling	576	571	603
Andet ¹	337	327	344

Anm. Denne opgørelse omfatter også de markedsræsmæssige ydelser.

¹ Inkl. administration. ² Ekskl. miljøskatter.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2006.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 368

Miljøudgifter og -indtægter i offentlig sektor

	2000	2002	2004*
	mio. kr.		
Drifts- og kapitaludgifter i alt	23 415	24 515	24 894
Driftsudgifter i alt	18 688	19 757	19 979
Aflønning	4 121	4 422	4 728
Forbrug i produktionen	10 614	11 117	11 754
Løbende overførsler i alt	3 954	4 218	3 496
Kapitaludgifter i alt	4 727	4 758	4 916
Faste bruttoinvesteringer	3 211	3 864	4 499
Andre kapitaludgifter	1 516	894	417
Drifts- og kapitalindtægter i alt¹	14 125	15 271	15 701
Driftsindtægter i alt	13 687	14 741	15 374
Salg af varer og tjenester	12 757	13 327	14 185
Løbende overførsler i alt	930	1 414	1 189
Obligatoriske ydelser	6	6	6
Andre løbende overførsler	924	1 408	1 183
Kapitalindtægter i alt	438	530	327

¹ Ekskl. miljøskatter.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2006.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 369

Offentlige delsektors miljøudgifter og -indtægter 2004*

Opdelt på miljøområder	Stat	Amt	Kommune	Offentlig sektor i alt ¹
	— mio. kr. —			
Drifts- og kapitaludgifter i alt	5 608	2 337	16 950	24 894
Luft og klima	795	0	0	795
Spildevand	3	0	6 690	6 693
Affald	261	0	8 321	8 581
Jord og grundvand	137	618	67	823
Biodiversitet og landskab	976	1 101	392	2 470
Forskning og udvikling	1 538	0	0	1 538
Miljøbistand	1 490	0	0	1 490
Andet ²	407	618	1 480	2 504
Drifts- og kapitalindtægter i alt³	1 183	166	14 352	15 701
Luft og klima	200	0	0	200
Spildevand	1	0	6 230	6 230
Affald	2	0	7 894	7 896
Jord og grundvand	57	17	3	77
Biodiversitet og landskab	271	40	40	350
Forskning og udvikling	603	0	0	603
Andet ³	49	110	185	344

¹ Ukonsolideret. ² Inkl. administration. ³ Ekskl. miljøskatter.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 370

Miljøudgifter og -indtægter 2004*, fordelt på delsektorer

	Stat	Amt	Kommune	Offentlig sektor i alt
	— mio. kr. —			
Drifts- og kapitaludgifter i alt	5 608	2 337	16 950	24 894
Driftsudgifter i alt	5 002	2 161	12 816	19 979
Aflønning	1 100	908	2 720	4 728
Forbrug i produktionen	973	1 022	9 759	11 754
Løbende overførsler i alt	2 929	231	337	3 496
Kapitaludgifter i alt	606	176	4 134	4 916
Faste bruttoinvesteringer	292	148	4 059	4 499
Andre kapitaludgifter	314	28	75	417
Drifts- og kapitalindtægter i alt¹	1 183	166	14 352	15 701
Driftsindtægter i alt	1 161	151	14 061	15 374
Salg af varer og tjenester	259	51	13 874	14 185
Løbende overførsler i alt	902	100	187	1 189
Obligatoriske ydelser	0	0	6	6
Andre løbende overførsler	902	100	181	1 183
Kapitalindtægter i alt	21	15	291	327

¹ Ekskl. miljøskatter.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 371

Energibalance for Danmark 2004*

	Råolie og halvfabrikata	Kul og koks mv.	Olieprodukter	Naturgas	Andengas	Vedvarende energi mv.	El	Fjernvarme
	tusinde tons			mio. Nm ³	tusinde tons	TJ	GWh	TJ
Produktion	19 275	-	8 074	9 202	451	96 006	38 380	130 074
Import	3 761	7 616	5 467	-	4	7 992	8 673	-
Lager	2	231	1 211	1 099	11	-	-	-
Svind og ledningstab	87	76	83	3	5	550	2 259	26 046
Eksport	14 352	8	5 262	3 208	103	-	11 545	-
Samlet indenlandsk anvendelse	8 594	7 301	6 986	4 891	336	103 448	33 249	104 028
Husholdninger	-	2	2 568	738	49	13 102	10 316	64 036
Landbrug, fiskeri, råstofudvinding	-	6	802	826	4	3 837	1 979	1 989
Landbrug, gartneri og skovbrug	-	4	583	87	3	3 771	1 828	1 985
Fiskeri	-	-	175	-	0	-	59	-
Råstofudvinding	-	2	43	739	1	66	92	4
Industri	8 594	330	742	914	259	4 174	9 596	7 654
Føde-, drikke-, tobaksvareindustri	-	82	205	314	6	136	2 274	852
Tekstil- og læderindustri	-	-	10	27	0	33	208	181
Træ-, papir- og grafisk industri	-	1	33	101	2	1 635	1 157	2 510
Kemisk industri og plastindustri	8 594	23	69	168	232	21	2 243	1 787
Sten-, ler og glasindustri	-	224	289	137	8	823	852	96
Jern- og metalindustri	-	0	120	150	10	94	2 298	1 961
Møbelindustri og anden industri	-	-	16	19	1	1 431	564	267
Energi- og vandforsyning	-	6 963	380	2 105	0	82 336	508	16
Bygge og anlæg	-	-	388	6	5	-	297	-
Handel, hotel og restauration	-	-	331	102	3	-	3 960	10 232
Autohandel, service og tankstationer	-	-	82	11	0	-	391	1 090
Engroshandel undtagen med biler	-	-	177	41	2	-	1 304	4 140
Detailh. reparationsvirks. undt. biler	-	-	56	27	0	-	1 730	2 684
Hoteller og restauranter	-	-	16	23	1	-	535	2 319
Transport, post og tele	-	-	1 390	12	10	-	1 506	1 180
Transport	-	-	1 370	6	10	-	1 214	557
Post og tele	-	-	20	6	-	-	292	622
Finansiering og forretningsservice	-	-	119	51	1	-	1 345	5 061
Finansiering og forsikring	-	-	8	9	-	-	254	923
Udlejning og ejendomsformidling	-	-	25	7	0	-	129	714
Forretningsservice	-	-	86	34	1	-	962	3 424
Offentlige personlige tjenester	-	-	265	138	4	-	3 743	13 860
Offentlig administration	-	-	123	17	2	-	444	1 688
Undervisning	-	-	32	31	0	-	866	3 141
Sundhedsvæsen	-	-	14	19	0	-	525	1 903
Sociale institutioner	-	-	35	32	-	-	870	3 157
Foreninger, kultur og renovation	-	-	61	40	1	-	1 038	3 970

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort november 2006.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ene1

Tabel 372

Energiforbrug for Danmark

	1995	2000	2004
Energiforbruget (brutto)	—tusinde tons—		
Stenkul mv.	10 987	6 571	7 269
Koks og cinders	51	41	30
Brunkulsbriketter	9	2	1
Affald	2 314	2 905	3 530
Brænde, træpiller og træaffald	1 255	1 338	2 044
Halm	843	843	1 408
Petroleum	14	4	11
Jetbrændstof og flyvebenzin	657	535	668
Motorbenzin ¹	1 887	1 965	1 969
Anden olie til energiformål ²	750	1 251	1
Gas- og dieselolie ¹	3 897	3 493	3 598
Fuelolie	998	596	655
Petroleumskoks	176	224	275
Flaskegas (LPG)	87	76	70
Raffinaderigas	370	294	231
	— mio. Nm ³ —		
Naturgas ³	3 009	4 205	4 212
	— TJ —		
Biogas	1 277	1 433	1 495
Vind- og vandkraft	4 347	15 375	23 794
El-forsyning	— mio. kWh —		
El-salg i alt	31 435	32 835	33 247
Boliger	9 550	9 592	9 718
Landbrug mv.	2 544	2 568	2 475
Industri	9 449	9 832	9 671
Andre erhverv samt administration mv.	9 891	10 843	11 384
Råolie og naturgas	—tusinde tons—		
Råolie, dansk produktion	9 263	17 780	19 262
	— mio. Nm ³ —		
Naturgas, dansk produktion	5 165	7 883	9 202

¹ 1995 er korrigeret for grænsehandel. ² Bl.a. spildolie og orimulsion. ³ Ekskl. forbrug på platforme i Nordsøen.

Kilde: Dansk Energi.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort november 2006.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ene1

	Fast brændsel	Flydende brændsel	Gas	Elektri- citet	Fjern- varme
	— tusinde GJ —				
Industri i alt^{1,2}	11 936	20 934	51 271	29 397	6 619
14009 Udvinning af grus og ler mv.	150	903	2 448	253	1
15009 Føde-, drikke-, tobaksvarerindustri²	2 073	6 799	13 926	7 584	1 460
151000 Slagterier	0	938	2 118	1 941	98
155000 Mejerier og isfabrikker	-	638	3 326	1 417	6
158909 Anden fødevarerindustri	2 070	5 024	5 673	3 525	1 056
159000 Drikkevarerindustri	-	182	2 679	615	291
160000 Tobaksindustri	3	17	129	86	10
17009 Tekstil- og læderindustri	3	60	883	544	55
170000 Tekstilindustri	-	52	807	484	35
180000 Beklædningsindustri	3	5	34	33	20
190000 Læder- og fodtøjsindustri	-	3	43	27	0
20000 Træindustri	1 287	323	195	832	573
21009 Papir- og grafisk industri	39	219	3 360	1 914	1 340
210000 Papirindustri	36	194	3 036	1 175	1 158
221200 Dagbladsvirksomhed	-	1	13	98	60
221309 Forlagsvirksomhed	-	3	30	61	19
222009 Trykkerier	3	22	281	581	102
23000 Mineralolieindustri	-	918	12 431	891	260
24000 Kemisk industri	556	952	5 159	4 120	1 228
241009 Fremst. af kemiske råstoffer	-	400	3 247	1 819	444
243009 Fremst. af maling og sæbe	556	156	966	946	83
244000 Medicinalindustri	-	396	946	1 354	700
25000 Gummi- og plastindustri	14	186	1 146	2 305	112
26000 Sten-, ler- og glasindustri	6 644	9 026	5 436	2 628	61
261009 Glas- og keramisk industri	0	15	1 409	518	13
263009 Tegl-, cement- og betonindustri	6 644	9 011	4 028	2 111	48
27009 Fremstilling og forarbejdning af metal	56	604	2 993	2 891	331
270000 Fremst. af metal	0	136	1 663	1 249	95
281009 Fremst. af byggematerialer af metal	32	359	580	819	155
286009 Fremst. af diverse metalprodukter	24	109	751	824	81
29000 Maskinindustri	8	565	1 449	1 950	545
291000 Fremst. af skibsmotorer og pumper	-	104	697	946	274
292000 Fremst. af ovne og køleanlæg	2	208	255	431	130
293000 Fremst. af landbrugsmaskiner	-	99	230	129	13
294009 Fremst. af industrimaskiner	4	136	184	328	85
297000 Fremst. af husholdningsapparater	3	19	83	115	44
30009 Elektronikindustri	40	150	811	1 370	425
300009 Fremst. af it-udstyr, el-motorer	6	87	465	659	237
320000 Fremst. af telemateriel	31	15	207	326	40
330000 Fremst. af medicinsk udstyr og ure	3	49	139	385	148
35009 Transportmiddelindustri	10	95	594	591	89
351000 Bygning af skibe og både	3	37	277	233	37
352009 Fremst. af øvrige transportmidler	7	58	317	358	53
36000 Møbelindustri og anden industri	1 056	135	439	1 524	139
361000 Møbelindustri	1 036	119	324	1 026	76
365009 Fremst. af legetøj og smykker	20	15	115	498	63

Anm. Opgørelsen omfatter arbejdssteder i firmaer med 20 eller flere beskæftigede ved industri.

¹ Inkl. udvinning af grus, ler, sten og salt mv. ² Ekskl. bagerforretninger.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort august 2006.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ene1

Tabel 374

Endeligt energiforbrug fordelt efter sektor

	1990	2000	2004
	PJ		
Transport	170	199	209
Husholdninger	186	190	189
Erhverv	236	249	247

Anm. Tallene er klimakorrigeret dvs. der tages hensyn til de variationer, der har været i klimaet det pågældende år.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort oktober 2006.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/term1

Tabel 375

Produktion af vedvarende energi

	1990	2000	2004
	TJ		
Vedvarende energi i alt	52 631	89 205	118 472
Solvarme	100	335	392
Vindkraft	2 197	15 268	23 699
Vandkraft	101	109	95
Halm	12 481	12 220	17 939
Skovflis	1 724	2 744	6 760
Brænde	8 757	11 655	12 163
Træpiller	1 575	2 984	3 276
Træaffald	6 191	6 895	6 455
Biogas	752	2 912	3 738
Affald	15 499	30 392	36 990
Biodiesel	-	-	2 444
Fiskeolie	744	49	649
Jordvarme ¹	2 510	3 644	3 872

¹ Varmepumper og geotermi.

Kilde: Energistyrelsen.

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort november 2006.